

УДК 364-78

Дударьов В. В.¹, Татевосова Р. Е.²

¹ канд. політ. наук, доц. ЗНТУ

² студ. гр. СН-217 ЗНТУ

КЛАСИФІКАЦІЯ МЕТОДІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Методи соціальної роботи – шляхи і способи пізнання, перетворювання об'єктивної реальності. Від досконалості методів дослідження залежить сила науки, те, наскільки ефективно і швидко соціальна робота може використовувати передове, нове, що виявляється в методах суміжних з-соціальних наук.

У наш час ця тема є дуже актуальною, оскільки ці методи застосовують в різних науках.

У соціальній роботі метод виконує двояку роль, будучи: способом пізнання і застосування наукових знань, що стосуються різноманітних аспектів соціальної практики і життєдіяльності людини; конкретною дією, що сприяють якісному зміні об'єкта або суб'єкта процесу.

Класифікація методів соціальної роботи є дуже складною, недостатньо розробленою, але актуальною проблемою теорії і практики соціальної роботи.

Класифікація методів – важливий компонент наукової організації соціальної роботи.

Основою для класифікації методів практичної діяльності соціальної роботи можуть служити інтереси, потреби індивідів, а також соціальні інтереси управлінських систем.

Провідне місце в практиці соціальної роботи займають адміністративні і економічні методи. Розподіл цих методів певною мірою умовно, так як чітке відокремлення кожного з них не завжди уявляється можливим: вони взаємодіють один з одним і мають чимало спільних рис. У той же час їм притаманні відмінності в способах і мотиваційному механізмі впливу на об'єкти управління.

Методи соціальної роботи постійно розвиваються, збагачуються, удосконалюються. Вони знаходяться в тісній взаємодії з формами соціальної роботи. Але метод і форму соціальної роботи не слід ототожнювати, як це часто трапляється в практичній роботі, а іноді і в наукових публікаціях. Якщо метод є шлях, спосіб досягнення мети і вирішення завдання, то форма виступає способом організації змісту роботи, поєднання певних функцій роботи. Завдяки формам роботи методи наповнюються конкретним змістом, висловлюючи суттєві зв'язки і відносини соціальної роботи.

1. Загальний (філософський) метод. Характеризується єдністю методологічного і світоглядної позицій суб'єкта в різних сферах діяльності. Загальний метод матеріалістичної діалектики є одним з основних методів соціального пізнання. Відповідно до цього методу процес знаходження і осмислення фактів, явищ, подій заснований на процесах відображення в свідомості дослідника об'єктивної діалектики соціальної дійсності. Будь-яка подія або явище розглядається в стані свого формування і подальшого розвитку, що виключає однобічність і упередженість поглядів, суб'єктивність в тлумаченні фактів. Діалектика розширює можливості соціального прогнозування і передбачення, оскільки сприяє виявленню справжніх причин, закономірностей провіхідних подій, позначити тенденції подальших процесів.

2. Загальнонаукові методи. Використовуються в багатьох сферах людської діяльності і включають цілий ряд різноманітних методів.

3. Приватні спеціальні наукові методи. Це конкретні специфічні засоби пізнання і трансформації окремих сфер матеріального світу, характерні певній системі знань (кореляційний аналіз, метод соціометрії та ін.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пантюк И. В. Методы и технологии социальной работы : конспект лекций / И. В. Пантюк ; БГУ, Гуманитарный фак., Каф. общей и клинической психологии. – Минск : БГУ, 2014. – 301 с. : ил. – Библиогр.: С. 296–300.

2. Технологии социальной работы: Учебник под общ. ред. проф. Е. И. Холостовой. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 400 с.

3. Теория социальной работы / Под ред. Фирсов М. В., Студенова Е. Г Москва, 2005 – 400 с.

4. Теория и методология социальной работы: Учебное пособие /Григорьев С. И., Гуслякова Л. Г., Ельчанинов В. А. и др. – М. : Наука, 1994. – 185 с.

5. Теория и методика социальной работы: В 2 ч. – М. : Союз, 1994. – Ч.1. – 339 с. Ч.2. – 199 с.